

2010

Az ének-zenei nevelés lehetőségei az együttnevelés és képességfejlesztés tükrében



Készítette:

Póthné Nagy Tünde
Szabóné Pintér Erika
Bányai Lászlóné
Molnár Tünde

Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola,
6800 Hódmezővásárhely,
Szent István tér 2.
2010.04.01.



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: lisztiskola@lisztferenc.hodtav.hu



Az ének-zenei nevelés lehetőségei az együttnevelés és képességfejlesztés tükrében.

Modulok /komplex tanítási blokkok az ének-zene és matematika kapcsolatrendszerében

1. Az innováció „megnevezése:

komplex tanítási blokkok az ének-zene és matematika kapcsolatrendszerében

Ének-zene az erdei iskolában

5. Tartalmi leírás:

Innováció céljai:

Az ének-zene, mint művészeti nevelési tárgyak egyike, **sajátos feladatot** vállal a gyermekek személyiségének minden oldalú, harmonikus fejlesztésében. A tanítás alapelve a **játékosság és az élményszerűség**. Folyamatos átmenetet biztosítunk az óvoda és az iskola között, csoportos, nagyrészt játékkal egybekötött zenei tevékenységek segítségével a gyermekek aktív részesei a zenei folyamatoknak. A már elsajátított zenei anyagból kiemelve tanítjuk meg a kívánt ritmikai, metrikai, dallami és formai elemeket, világítunk rá matematikai összefüggésekre. Befogadó, reprodukáló és alkotó zenei tevékenységek során alakítjuk ki a belső tudati aktivitás képességét, kihasználva az emelt óraszám lehetőségeit a készségfejlesztésben, az automatizmusok kialakításában.

A művészeti nevelés hatékonyságát fokozza, ha **a művészetek más műveltségi területekkel összefonódva jelennek meg** az iskolai gyakorlatban, ezért fontos célnak tekintjük a **játékosság fokozását** a bevezető szakaszban. A zenei nevelés általános és legfőbb célja az **érzelmi, értelmi és jellemnevelés**, vagyis a teljes személyiség fejlesztése.

„A zene az életnek olyan szükséglete, mint a levegő: Hogy levegő nélkül nincs élet, sokan csak akkor veszik észre, ha már nagyon hiányzik...” (Kodály Zoltán)

A saját közvetlen cselekvés által kapott zenei élményen át vezet az út a zene megismeréséhez.

A komplex tanítási blokkokkal az a célunk, hogy a zene és az élet jelenségei egybekapcsolódjanak a tanítási órákon és más területeken is.

A művészetek műveltségi részterületeinek mindegyike tevékenység-központú és mint ilyen kiváló alkalmat teremt a tanulóknak saját élményeik, tapasztalataik és máshol szerzett ismereteik integrálásához.

A matematikai nevelés célja is a tanulók felkészítése az egyre önállóbb ismeretszerzésre a tanulás iránti pozitív attitűd kialakításával. A matematikai fogalmak megismerésének, kialakításának kezdeti szakaszában a tanulói tevékenységnek nagyon fontos szerepe van. A matematika tanulásának is a saját, cselekvő tapasztalatszerzésből kiinduló induktív megismerés az alapja, ezért sokszínű, változatos tevékenységek szükségesek a fogalmak gazdag, konkrét tartalmának megismeréséhez. Majd ezek a tevékenységek válnak belsővé, ezek képezik a gondolkodási tevékenységek alapját is.

A komplex tanítási blokkok kidolgozásával kívánjuk ezeket a kitűzött célokat megvalósítani.



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: lisztiskola@lisztferenc.hodtav.hu



Az innováció kiemelten alkalmas arra, hogy szolgálja az áttérést a tananyagközpontú módszertanról a tanulóközpontú/gyermekközpontú pedagógiai eljárások alkalmazására, Ennek eszközrendszere:

Elengedhetetlen pedagógiai követelménynek tekintjük a tanulók terhelésének a képességeikhez való igazítását, az egyéni képességek figyelembe vételét, és a differenciálással megvalósítható egyéni haladási ütem biztosítását, gyakorlatát. Pedagógiai módszereinket olyan irányban módosítottuk, hogy a tanulók iskolai motivációját növeljük. A játékoság révén megkönnyítjük az átmenetet az óvoda és az iskola között, a tanulás okozta nehézségek oldására figyelmet fordítunk ebben az érzékeny és meghatározó életkorban.

A komplex tanítási blokkok során a tanulók integrálják az eddig szerzett ismereteiket.

Az innováció kiemelten és célzottan szolgálja valamely kompetenciaterületen, műveltségterületen a kompetencia alapú oktatás eszközrendszerének eredményes alkalmazását:

Az alábbi kompetenciákat, műveltségterületeket fejlesztjük:

Anyanyelvi kommunikáció

- a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezése és értelmezése szóban és írásban
- a helyes és kreatív nyelvhasználat tevékenységek során

Matematikai kompetencia

- a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége,
- felkészítés a mindennapok problémáinak megoldására
- a matematikai gondolkodásmóddhoz kapcsolódó képességek alakítása, használata, a matematikai modellek alkalmazása (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok)

A hatékony, önálló tanulás

- az egyén képessé tétele a kitartó tanulásra, a saját tanulásának megszervezésére
- az idővel és az információval való hatékony gazdálkodás folyamatos kialakítása
- a hatékony és önálló tanulás arra készíteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja
- A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szociális kompetencia

- a közösségi beilleszkedés, elkötelezettség és tevékenység, együttműködés, egymás elfogadása
- felöleli a magatartás

Kezdeményezőképeség kompetencia

- a kínálgató lehetőségek megragadása, a tudást, a kreativitás, az újtásra való beállítódás és a kockázatvállalást jelenti,



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: lisztiskola@lisztferenc.hodtav.hu



Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

- esztétikai megismerés, élmények és érzések kreatív kifejezése zene, tánc, a dráma, bábjáték
- kulcskompetenciák:
 - kommunikációs
 - narratív
 - döntési
 - szabálykövető
 - lényegkiemelő
 - együttműködési
 - problémamegoldó
 - kritikai

-Személyes kompetencia: problémaérzékenység, felelősségvállalás a saját környezetért

-Kognitív kompetencia: szókincsfejlesztés önálló ismeretszerző képesség, logikai és rendszerezőképeség, összefüggések felismerésére, problémakezelésre való képeség, szövegértés, szövegalkotás

-Szociális kompetencia: kreativitás, empátia, türelem, együttműködés

-Együttműködési kompetencia, mely a kooperatív tanítási-tanulási technikák alkalmazása során fejlődik

Az innováció kiemelten és célzottan szolgálja a gyermekek szülők egyenlő hozzáférését a minőségi neveléshez, oktatáshoz, továbbá a sikeres együttnevelést:

A komplex tanítási blokkok osztály szinten valósulnak meg. Az osztályok kialakítása során szem előtt tartottuk a heterogén kialakítást ezért alkalmas a szociális hátrányokkal vagy tanulási nehézségekkel küzdő tanulók integrált oktatására. Az eszköz és anyagszükséglet nem haladja meg az átlagos tanítási gyakorlatot, minden tanuló résztvevője a programnak..

Hatások, eredmények várhatók a gyakorlat alkalmazásától.

A komplex tanítási blokk az aktív tanulásra épül, tevékenység-központú a tanulóknak saját élményeiket, tapasztalataikat és máshol szerzett ismereteik integrálják, erősítik meg a matematikai és ének-zenei vonatkozásokban.

A gyerekek saját tapasztalataikkal játékos formában sajátítják el a tananyagot, így könnyebben sajátítják el az új ismereteket.

Építünk az eddig szerzett ismeretekre, integráljuk az előzetesen megszerzett tudást, ez nagyban segíti a tananyag többoldalú, élményszerű megtapasztalását és minél mélyebb elsajátítását.

Az élményszerű ismeretelsajátítás segíti a matematika iránti pozitív attitűd kialakulását.



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: lisztiskola@lisztferenc.hodtav.hu



A mozgással egybekötött tevékenységközpontú ismeretszerzés lehetőséget biztosít a sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű gyermek számára a saját tempójú tanulás, ismeretszerzés, az önbizalom és a pozitív énkép kialakulására.

Az innováció kialakulása, fázisai:

Mivel intézményünk ének-zenei általános iskola egyértelmű, hogy a kezdő szakaszban minden tanítási órán megjelenik az ének, a zene. Az óvoda-iskola közötti átmenet megkönnyítése érdekében már több megbeszélés, terv készült az élményközpontú, mozgással kísért tevékenységközpontú oktatás bevezetésére. Az ének és a matematika közös pontjainak megkeresése új lehetőségeket biztosít a tanítási gyakorlatunk színesítésére.

Az ének-zenei nevelés erdei iskolában történő megvalósítása 7. évfolyamon aktuálissá vált.

Jellemző körülmények:

Teljesen átlagos összetételű tanulócsoport esetén is működtethető a komplex tanítási blokk.

Települési térségi jellemzők nem befolyásolják a megvalósítást.

Mitől tekinthető újszerűnek, egyedinek az itt leírt innováció?

Saját lehetőségeink, érdeklődésünk adta az ötletet, a tanulók ének-zenei nevelésének és matematikai kompetenciák, valamint környezettudatos szemléletük hangsúlyos összekapcsolását tette lehetővé.

Eredményesség ellenőrzése és értékelése

- A matematikához való pozitív viszony kialakulásán lemérhető a siker.
- A játék, mozgás, a tanulók életkori sajátosságának megfelelő tevékenység.
- Ellenőrzés, értékelés folyamatos, szóbeli.
- Kompetenciák fejlődése.
- Természet és a zenei nevelés kapcsolata



Komplex tanítási blokkok az ének-zene és matematika kapcsolatrendszerében

Ajánlott korosztály	6-7 évesek
Ajánlott időkeret	3x90 perc
A projekt közvetlen célja	<p>A komplex tanítási blokkokkal az a célunk, hogy a zene és az élet jelenségei egybekapcsolódjanak a tanítási órákon és más területeken is. A művészetek műveltségi részterületeinek mindegyike tevékenységközpontú és mint ilyen kiváló alkalmat teremt a tanulóknak saját élményeik, tapasztalataik és máshol szerzett ismereteik integrálásához.</p> <p>A matematikai nevelés célja is a tanulók felkészítése az egyre önállóbb ismeretszerzésre a tanulás iránti pozitív attitűd kialakításával. A matematikai fogalmak megismerésének, kialakításának kezdeti szakaszában a tanulói tevékenységnek nagyon fontos szerepe van. A matematika tanulásának is a saját, cselekvő tapasztalatszerzésből kiinduló induktív megismerés az alapja, ezért sokszínű, változatos tevékenységek szükségesek a fogalmak gazdag, konkrét tartalmának megismeréséhez. Majd ezek a tevékenységek válnak belsővé, ezek képezik a gondolkodási tevékenységek alapját is.</p>
A projekt tartalma	<p>A komplex tanítási blokkok alkalmazása során az ének-zenei nevelés és a matematikai kompetencia területek egymást erősítve, mozgásos formában játékkal épülnek be a gyerekek mindennapjaiba. A tevékenység-központú oktatás sikerélményt biztosítanak tanítványainknak, pozitív viszony alakul ki a matematika tárgyhoz.</p>
Megelőző tapasztalat	Óvodai komplex képesség fejlesztés.
Továbbhaladási irány	<p>Fenntarthatóság a további életvitelben: a megszerzett ismeretek, kialakított szokásrendszer beépül a tanulók mindennapi tevékenységébe, pozitív viszony alakul ki a zenéhez, a matematikához. Reményeink szerint a különböző élethelyzetekben alkalmazhatják a megszerzett tudást.</p>
A kompetencia fejlesztés fókuszai	<p>Zenei kompetenciák fejlesztése: tiszta intonáció, hallásfejlesztés, improvizatív képességek fejlesztése.</p> <p>Személyes kompetencia: problémaérzékenység, felelősségvállalás a saját környezetért és kultúráért.</p> <p>Kognitív kompetencia: anyanyelvi kommunikáció, szókincsfejlesztés önálló ismeretszerző képesség, logikai és rendszerező képesség, összefüggések felismerésére, problémakezelésre való képesség,</p>



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: lizstiskola@lizstferenc.hodtav.hu



	szövegértés, szövegalkotás, önálló dallamalkotás. Szociális kompetencia: kreativitás, empátia, türelem, együttműködés Együttműködési kompetencia, mely a kooperatív tanítási-tanulási technikák alkalmazása során fejlődik
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Művészetek, matematika, környezeti nevelés, Tantárgyakhoz: ének-zene, matematika, magyar nyelv és irodalom, rajz, technika, testnevelés, környezetismeret
Javasolt irodalom	Weöres Sándor verse kötetei Forrai Katalin: Ének-zene az óvodában Szabó Helga-Dobszay László: Ének-zene (emelt szintű tankönyv az általános iskolák 1. osztályai számára) SULINOVADATBANK kompetencia programcsomagok matematika, magyar nyelv és irodalom

Módszertani ajánlás

Időfelhasználás: a komplex tanítási blokkok projektmegvalósítása folyamatos.
Tér-terem elrendezés: a terem legyen alkalmas kiscsoportban ülésre, pármunkára, tágas és alkalmas legyen minden típusú munkaforma kivitelezésére.
Eszközök: filctoll, író- és rajzeszköz, kottapapír, hangszerek: furulya, ritmushangszerek, hangtorony, színes korong mágnesek, bábok
Csoportok: a tanulók párokban, kiscsoportokban, illetve egész csoportban dolgoznak.

Differenciálási javaslat

A komplex tanítási blokkok megvalósítása során a tanulók motiválása, közös tevékenykedtetése a cél. A különböző képesség szinten álló gyerekek a páros tevékenységekben is kaphatnak egyéni segítséget, tanulópárokkal pedig már ezen a kezdő szakaszon is egymástól tanulhatnak. Természetesen a folyamat menetében mindvégig szükség van tanári támogatására, irányításra. A tanulási, szociális hátrányokkal küzdő gyerekek számára a játékos tevékenységekkel könnyítjük meg az ismeretszerzést.

Szervezésével kapcsolatos javaslatok

A témák feldolgozása osztály szinten történik.

„Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város közoktatási intézményeiben című TÁMOP 3.1.4-08/2-2009-0021 számú pályázat”



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: lisztiskola@lisztferenc.hodtav.hu



Értékelési ajánlás

Szóbeli, rajzos értékelés

Önértékelés

Fontos értékelési szempont a munkában való aktív és támogató részvétel



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: lisztiskola@lisztferenc.hodtav.hu



Tevékenységek	A tevékenység célja/Fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek
<p>I. RÁHANGOLÓDÁS A négy vándor c. mese Mozgással kísért dal</p> <p><i>Négy vándor jár körbe-körbe...c. dal</i></p> <p>II. JELENTÉSTEREMTÉS Beszélgetés az évszakokról - A négy testvér közül, most ki látogatott el hozzánk? (A tél) - Mely hónapokban vendégeskedik nálunk? (december, január, február) - Mondjuk el ritmizálva <i>Hónapsoroló</i> versikénket, közben nyitogassuk az ujjunkat, figyeljük meg, melyik hónaphoz melyik szám tartozik! - Mondom a hónapot, mutasd a kezeden a számot! - Mutatom a kezemmel a számot, mondd a hónapot!</p>	<p>Figyelem, érdeklődés felkeltése</p> <p>Tudatos és akaratlagos emlékezet fejlesztése</p> <p>Sorszámok megtapasztalása</p>	<p>Tanári bemutatás</p> <p>Frontális osztálymunka</p> <p>Beszélgetés</p>	<p>Táblakép: Négy évszak-kör</p>
<p>Tájékozódás a térben - A hangtorony lakói is alig várják, hogy leessen az első hó. Énekeljük el a <i>Hull a hó...c. dalunkat!</i> Játékos mozdulatokkal kísérik!</p>	<p>megfigyelés, beszélgetés, összességlátás, kombinatív képesség,</p>		<p>Táblakép: Hangtorony</p>



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: lisztiskola@lisztferenc.hodtav.hu



<p>- Kezünkkel mutassuk a lakók jeleit, énekeljük a szolmizációs neveket! Ügyelj arra, hogy aki mélyen lakik, annál a hangnál a kézjelet is mélyebben mutatom. Emeletről emeletre haladunk felfelé, a kézmagasságom is eszerint változik. - d r m s l d' d' l s m r d Tájékozódás mozgással; irányok, távolság és szomszédosság szerint. - Ki kinek a szomszédja a hangtoronyban?</p>	<p>finommozgás, matematikai nyelv használata,</p> <p>absztrahálás</p> <p>Egyszerű kapcsolatok kiemelése</p> <p>Megfigyelt tulajdonság kifejezése tevékenységgel</p>		
<p>A térbeli viszonyokat kifejező szavak. - Ki lakik alatta, fölötte, közötté? - Melyik hang fölé, alá nem költözött még be senki? Tárgyak (pontok) helyének megadása vonalon, egy kitüntetett helyhez viszonyítva. Tájékozódást segítő játékok nagymozgásokkal. A térbeli viszonyokat kifejező névutók (alatt, fölött, mellett, között... alá, fölé...) megértése, használata. Mozgásoddal kövesd kijelentéseimet! - Alatta - guggolás - Felette – karok magastartásban</p>	<p>Az összehasonlítás képessége</p> <p>Megfigyelt tulajdonság kifejezése tevékenységgel</p>		



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: lisztiskola@lisztferenc.hodtav.hu



<p>-Közötte – taps</p> <p>~A dó felett lakik a ré. ~A mi alatt lakik a ré. ~A szó és a mi között még nem lakik egyik hangunk sem. ~A lá alatt lakik a szó. ~ A szó felett lakik a lá. ~ A lá és a felső dó között még nem lakik hang. Irány és állás megfigyelése, követése finomabb, síkbeli mozgásokkal is (kézzel, szemmel; kapcsolat az olvasás, írás tanulásával). Egy csepp, két csepp, öt csepp meg tíz... Mondóka közben ujjainkat tornáztatjuk, a hüvelykujjhoz zárjuk egyenként a többi ujjunkat.</p>	<p>Ismeretek alkalmazása</p> <p>ritmusérzék, sorrendtartás, számlálás</p>		
<p>Több, kevesebb, ugyanannyi reláció ~Egy kezünkön öt ujj van. Ugyanennyi vonal van a kottafüzet egy sorában. ~Több vagy kevesebb vonalközt számlálhatunk meg, mint vonalat? ~ Repülő (hópihe alakú) kottával mutatom a vonalakat, vonalközöket, nevezzük meg őket. Először sorban lentről fölfele, majd fentről lefele a vonalakat, majd a vonalközöket. ~ Tapsolj annyit, ahányadik vonalat, vonalközt mutatom!</p>	<p>Az összehasonlítás képessége</p> <p>algorithmus-követés</p> <p>Megfigyelt tulajdonság kifejezése tevékenységgel</p>		<p>Ötvonalas kottatábla</p>



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: lisztiskola@lisztferenc.hodtav.hu



Darabszám megfeleltetés ~ A dalaink ritmusértékeit meg tudjuk-e számlálni? ~ Soronként nyitogassuk az ujjainkat, mennyi szótagot számlálunk meg? <i>Tél-a-pó itt van (5)</i> <i>Hó a su-bá-ja (5)</i> <i>Jég a ci-pő-je (5)</i> <i>Leng a sza-kál-la (5)</i> <i>Zsák, zsák, te-li zsák (5)</i> <i>Pi-ros al-ma a-rany-ág</i> <i>(8)</i>	Megfigyelt tulajdonság kifejezése tevékenységgel		
III. REFLEKTÁLÁS Ritmuszenekar <i>Hull a hó...</i> <i>Hull a pelyhes...</i> <i>Ezüst szánkót hajt a dér...</i> Triangulum, száncsengő kísérettel (egyenletes lúktetés érzékeltetésével, ritmus érzékeltetésével)	Az együttműködő képesség Kreativitás		ritmus hangszerek



2.

Tevékenységek	A tevékenység célja/Fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek
<p>I. RÁHANGOLÓDÁS Mozgással kísért mondóka, dal</p> <p><i>Négy vándor jár körbe-körbe...c. dal</i> Légző és beéneklő gyakorlat ~ Álljatok fel, tegyétek a hasatokra a kezeket, orrunkon keresztül belélegzünk 1-2-3-4, kilégzünk a szánkban 5-6-7-8, mintha mi lennénk az északi szél! ~ Mondjuk egy levegővel! Csanádi Imre: Hónapsoroló- A tizenkét testvér</p>	<p>Figyelem és érdeklődés felkeltése</p> <p>A beszélő szervek tudatos működtetése</p> <p>A tudatos emlékezés fejlesztése</p>	<p>Szemléltetés</p> <p>Frontális osztálymunka</p> <p>bemutató magyarázat</p>	<p>Téli tájképek a táblán</p>
<p>II. JELENTÉSTEREMTÉS Tájékozódás a térben, időben irányok, távolság és szomszédosság szerint</p> <p>Beszélgetés a télről /sorszámok megtapasztalása/ ~ A tél melyik hónapjában járunk? (1.) ~Az évben ez hányadik hónap? Nyitogassuk ki az ujjainkat, úgy soroljuk fel a hónapokat! (12.) ~ Hány hónap tartozik a télhez? (3) ~Hányadik a sorban a</p>	<p>A tudatos emlékezés fejlesztése</p>	<p>Beszélgetés</p>	<p>Matematikai hívóképek</p>



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: lisztiskola@lisztferenc.hodtav.hu



<p>combonra tapsolok. Irány és állás megfigyelése, követése finomabb, síkbeli mozgásokkal is (kézzel, szemmel) ~ A „Kopp, kopp, kopp...” résznél koppantsunk mindkét kezünkkel a padon; a „Szétmálló hangerdő...” résznél ujjbeggyel zongorázzunk a padon, utánozva a hóban távolodó lódobogást! ~Kezdjük középhangosan (1.vsz.), hangosan folytassuk (2. vsz.), a végére halkuljunk el!</p>	<p>Mozgáskoordináció Figyelemmegosztás, figyelemkoncentráció képességének fejlesztése</p> <p>Összehasonlító képesség</p>	<p>Frontális osztálymunka</p>	
<p>III. REFLEKTÁLÁS Ritmuszenekar <i>Suttog a fenyves...</i> <i>Ezüstszánkót hajt a dér...</i> <i>Hull a pelyhes ...</i></p> <p>Triangulum, száncsengő kísérettel (egyenletes lüktetés érzékeltetésével, ritmus érzékeltetésével)</p>	<p>Kreativitás, együttműködés</p>		



3.

Tevékenységek	A tevékenység célja/Fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek
<p>I.RÁHANGOLÓDÁS Mozgással kísért dal</p> <p><i>Négy vándor jár körbe-körbe...c. dal</i> Légző és beéneklő gyakorlat ~ Álljatok fel, tegyétek a hasatokra a kezeteket, orrunkon keresztül belélegzünk 1-2-3-4, kilégzünk a szánon 5-6-7-8, mintha mi lennénk az északi szél!</p> <p>~ Mondjuk egy levegővel! Weöres Sándor: Reggel süít a pék...</p> <p>II. JELENTÉSTEREMTÉS Ritmuselemek felismertetése, a kettes ütem tudatosítása ~ Álljatok fel, mondjuk a verset és helyben járva lépjük ki a ritmusát!</p> <p>Visszhangjáték ~ Mondjuk el a verset ritmusnévvel, soronként. Ti vagytok az én</p>	<p>Figyelem és érdeklődés felkeltése</p> <p>A beszélő szervek tudatos működtetése</p> <p>A tudatos emlékezés fejlesztése</p> <p>Megfigyelt tulajdonság kifejezése tevékenységgel</p>	<p>Frontális osztálymunka</p> <p>Magyarázat</p>	



<p>visszhangom!</p> <ol style="list-style-type: none">1. tá tá ti-ti tá ti-ti tá2. ti-ti ti-ti tá tá ti-ti tá ti-ti tá3. ti-ti ti-ti tá tá <p>~ Az osztály egyik fele az egyenletes lüktetést koppantja, a másik fele a ritmust kapcsolja (cserével)</p> <p>Ritmuskártyák rendezése kettes ütemekbe Szabállyal adott sorozat képzése 2 Tá tá Tá ti-ti Ti-ti tá Ti-ti ti-ti ~ Egy kettes ütemben kettő tá-nak megfelelő ritmusérték lehet: kettő tá, kettő ti-ti pár, egy tá meg egy ti-ti pár. ~ A ti-ti-k mindig párban járnak.</p> <p>Játék padosoroként Szabállyal adott sorozat képzése ~ Te melyik ritmusérték lennél legszívesebben? Ha „tá”, akkor egyenesen állj, ha „ti”, akkor keress magadnak egy párt, akivel ti-ti párt tudsz alkotni, kapaszkodjatok össze! Álljatok a tábla elé, a másik kettő padosorral eltapcsoljuk a padosor ritmussorát.(cserével)</p>	<p>Megfigyelt tulajdonság kifejezése tevékenységgel</p> <p>algorithmus-követés</p> <p>Megfigyelt tulajdonság kifejezése tevékenységgel</p> <p>Kreativitás, együttműködés</p>	<p>Frontális munka - magyarázat</p>	
<p>A térbeli viszonyokat kifejező szavak használata</p>	<p>Összehasonlítás</p>		



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: lisztiskola@lisztferenc.hodtav.hu



<p>a vonalrendszerben Több, kevesebb, ugyanannyi reláció ~Egy kezünkön öt ujj van. Ugyanennyi vonal van a kottafüzet egy sorában. ~Több vagy kevesebb vonalközt számlálhatunk meg, mint vonalat? ~ Repülő (hópihe alakú) kottával mutatom a vonalakokat, vonalközöket, nevezzük meg őket. Először sorban letről fölfele, majd fentről lefele a vonalakokat, majd a vonalközöket.</p> <p>Egy csepp, két csepp... ~ Tornáztassuk meg az ujjainkat a mondókával, a hüvelykujjhoz zárjuk egyenként a többi ujjunkat. ~ Vedd elő a hangjegyfuzeted, keresd meg az első üres sort, vegyél a kezébe egy grafit ceruzát! ~ Ahány csilingelő hangot hallasz a triangulumon, annyit lépkedj fel a vonalakon! Amikor megérkeztél, rajzolj a vonatra egy hangjegyet!(1, 3, 5, 4, 2, 1)</p> <p>~Közeledik Mikulás napja, alig várjuk, hogy ideérjen. Számláljuk meg a szarvasait. Egy sort emelek ki, kezemmel mutatom hány szarvással</p>	<p>képessége</p> <p>Ismeretek alkalmazása</p>	<p>Beszélgetés</p> <p>Egyéni munka</p>	
--	---	--	--



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: lisztiskola@lisztferenc.hodtav.hu



<p>közeledik, mutasd velem! Számsorozat képzése szabály szerint (páros-páratlan) Mozgással kísért dal</p> <p><i>Télapó itt van...</i></p> <p><u>két</u> szarvas húzta, <u>négy</u> szarvas húzta, <u>hat</u> szarvas húzta, <u>nyolc</u> szarvas húzta, <u>tíz</u> szarvas húzta, nyolc,hat, négy, két szarvas húzta, szán repítette... <u>egy</u> szarvas húzta, <u>három</u> szarvas húzta, <u>öt</u> szarvas húzta, <u>hét</u> szarvas húzta, <u>kilenc</u> szarvas húzta, hét, öt, három egy szarvas húzta, szán repítette...</p>	<p>Megfigyelt tulajdonság kifejezése tevékenységgel</p> <p>Összefüggések felismerésének képessége</p>	<p>Frontális munka</p>	
<p>III. REFLEKTÁLÁS Rítmuszenekar <i>Suttog a fenyves zöld erdő...</i> <i>Hull a pelyhes ...</i> <i>Télapó itt van...</i></p> <p>Triangulum, száncsengő kísérettel (egyenletes lüktetés érzékeltetésével, ritmus érzékeltetésével)</p>	<p>Kreativitás, együttműködés</p>		



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: lisztiskola@lisztferenc.hodtav.hu



Melléklet

Zelk Zoltán: Négy vándor

A világ végétől kilenclépésnyire, de az is lehet, hogy tízre, volt egy hegy. A hegy mögött icipici patakocska folydogált, amiben mákszem nagyságú halak játszadoztak, s olyan kicsi békák ugráltak a partján, hogy csak a szél és a falevelek látták őket.

A hegy se volt valami óriási, a verebek gyalogláb másztak át rajta, s mikor a tűlső felére értek, még akkor is kedvük volt ugrándozni. Nem lehetett nagyobb, mint egy jókora kavics. De igazi hegy volt, s igazi volt az a cérnaszálnyi ösvény is, ami a hegytől az erdőig vezetett.

Ez az erdő már nem volt olyan kicsi, mint az ösvény, a hegy s a patak: akkora lehetett, mint mifelénk az erdők.

Vidám élet volt az erdőben, de legvidámabban négy testvér élt, akiknek az erdő közepén volt a házuk. A négy testvér neve: Tavasz, Nyár, Ősz, Tél. Azt elfelejtettem mondani, hogy mindez a világ elején volt így, a világ elejétől is csak tíz évig é három napig. Mert tíz esztendő és három nap múltán a négy testvér összeveszett. Azt hiszem azon veszték össze, hogy melyik madár tud nagyobbat ugrani, a veréb vagy a rigó. A Tavasz és a Nyár azt mondta, hogy a veréb: az Ősz és Tél azt mondta, hogy a rigó. Hiába kérdezték a lepkéket, az ösvényt meg az icipici patakot, egyik sem tudta megmondani, melyiknek van igaza. Így történt aztán, hogy a Tavasz így szólott testvéreire: - Ezen mi elveszekednénk a világ végéig is. Én hát inkább elmegyek közületek.

- Ezzel aztán el is indult a kis ösvényen, át a kavics nagyságú hegyen és az icipici patakon, míg csak a világ közepére nem ért. Beletellett vagy három hónap, amíg visszajött az erdőbe.

Akkor aztán eldicsekedett testvéreinek, hogy mennyire örültek neki az emberek. Mindenki azt mondta, hogy a Tavasz a legszebb a világon. Ezt bizony nem hagyta a Nyár. ő is útra kelt, s ő is dicsekedve tért vissza:

- Énhozzám bizony így szóltak az emberek: "Te vagy a legjobb, te vagy a legkedvesebb! Te érleled meg a búzánkat, hogy lisztet örölhessünk belőle, hogy kenyeret süthessünk a lisztből..."

"Hát ha így van, én is útra kelek" - gondolta az Ősz. S nem is gondolta kétszer,

túl volt már az erdőn, hegyen, patakon. Aztán mikor visszatért, így szólt: - Láttátok volna, hogy örültek nekem az emberek! Nem is csoda, mert teli tarisznyával mentem közéjük, vittem nekik szőlőt, diót, almát, körtét.



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: lisztiskola@lisztferenc.hodtav.hu



A Tél se hagyta magát, ő is útnak indult, szaladtak előtte a szelek, hogy hírül vigyék érkezését. Visszafelé is pajtásaival, a szelekkel jött, s álló nap arról mesélt, mennyire örültek a gyerekek a hónap és a jégnek, s mennyi ágot tördelt az erdőben, hogy legyen mivel fűteniük a szegényeknek. Álló napig ezt mesélte, de már csak ketten hallgatták: a Nyár és az Ősz, mert a Tavasz közben újra útra kelt, s azóta is így vándorolnak, mióta világ a világ.

NÉGY VÁNDOR (Bárdos-G.Szabó)

l, d d r m d r d

Négy vándor jár körbe-körbe,
Egymást mindig megelőzve.

r d l, s, d r m m
Megérkeznek minden évben,

r d l, s, d r l, l,
Ki-ki az ő idejében.

A tél fehér takarója,
Vetéseink fagytól óvja,
Mebirkózik a hideggel,
Szánkózik a sok kis ember.

Tavasszal a világ éled,
Kizöldülnek mezők, rétek.
Bimbó serken, rügy kipattan,
Hancúroznak a szabadban.

Nyáron kenyér, gyümölcs érik,
Ének szárnyal a kék égig.
Tüzel a nap egyre jobban,
Lubickolunk hús habokban.

Ősszel a táj piros, sárga,
Százféle színt ölt magára.
Zörgő levél hull a fákról -
S újra itt az első vándor.

Hónapsoroló (magyar népköltés)

Január elől jár,

„Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város közoktatási intézményeiben című TÁMOP 3.1.4-08/2-2009-0021 számú pályázat”



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: lisztiskola@lisztferenc.hodtav.hu



A nyomán február,
Március szántóvető,
Április neveltető,
Május szépen zöldellő,
Június nevelő,
Július érlelő,
Augusztus csépelő,
Szeptember gyümölcsöző,
Október borozó,
November télelő,
December pihenő.

Csanádi Imre: Hónap-soroló

Új év, új év,
új esztendő!
Hány csemetéd van?

Tizenkettő!

Jégen járó Január,
fagyot fújó Február,
rügymozdító Március,
Április, füttyös, fiús,
virághabos víg Május,
kalász-konyító Június,
kasza-suhintó Július,
aranyat izzó Augusztus,
szőlőszagú Szeptember,
levelet ontó Október,
kődnevelő November
deres-darás December.

Weöres Sándor: Száncsengő

Éj-mélyből fölzengető
- csing-ling-ling - száncsengő.
Száncsengő - csing-ling-ling -
tél öblén halkán ring.

Földobban két nagy ló
- kop-kop-kop - nyolc patkó.
Nyolc patkó - kop-kop-kop -



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: lisztiskola@lisztferenc.hodtav.hu



csönd-zsákból hangot lop.

Szétmálló hangerdő
- csing-ling-ling - száncsengő.
Száncsengő - csing-ling-ling -
tél öblén távol ring.

Weöres Sándor: Csupa fehér

Reggel süt a pék, süt a pék
Gezemice-lángost.
Rakodó nagyanyó
Beveti a vánkost.

Reggel nagy a hó, nagy a jég,
Belepi a várost.
Taligán tol a pék
Gezemice-lángost.



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: lisztiskola@lisztferenc.hodtav.hu



ÉNEK-ZENEI NEVELÉS AZ ERDEI ISKOLÁBAN

Ajánlott korosztály	12-13 évesek
Ajánlott időkeret	7x45 perc
A projekt közvetlen célja	A „tiszta forrás” környezetünk szépségeinek védelme és megbecsülése. Régi törekvés, hogy munkánk során megvalósuljon az a komplex oktató-nevelő munka, mely jelenti az irodalom, az anyanyelv, az idegen nyelv, a történelem, a matematika, a technika, a rajz, a művészettörténet, stb kapcsolódását az ének-zene órákon. Jelen van az esztétikai nevelés mellett az értelmi, az érzelmi, az erkölcsi, a környezeti nevelés is. Hangsúlyozza a diákok számára a környezetükben lévő természeti értékeket és ezáltal felébreszti a tanulóknak a felelősségérzetet saját környezetük, állatok és növények iránt.
A projekt tartalma	A tanórai foglalkozásokon kialakított tanulócsoportok felmérik a környezetükben, lakóhelyük környékén található természeti értékeket, az ott élő növény- és állatvilágot. Ötleteket gyűjtenek az iskola falain kívül e témakörben kivitelezhető szabadtéri programok lehetőségéről. Megismerik a népdalgyűjtés helyeit az országban és különösen megyénkben.
Megelőző tapasztalat	Családi és/vagy iskolai kirándulás a város környékén található természetvédelmi területre /erdőbe, vízpartra
Továbbhaladási irány	Fenntarthatóság a további életvitelben: a népdalokban aktualizálása különböző élethelyzetekben, hagyományörzés.
A kompetencia fejlesztés fókuszai	Zenei kompetenciák fejlesztése: tiszta intonáció, hallásfejlesztés, improvizatív képességek fejlesztése. Személyes kompetencia: problémaérzékenység, felelősségvállalás a saját környezetért és kultúráért. Kognitív kompetencia: anyanyelvi kommunikáció, szókincsfejlesztés önálló ismeretszerző képesség, logikai és rendszerezőképeség, összefüggések felismerésére, problémakezelésre való képesség, szövegértés, szövegalkotás, önálló dallamalkotás. Szociális kompetencia: kreativitás, empátia, türelem, együttműködés Együttműködési kompetencia, mely a kooperatív tanítási-tanulási technikák alkalmazása során fejlődik
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz:., Környezeti nevelés, Földünk és környezetünk Tantárgyakhoz: ének-zene, földrajz, biológia, környezetismeret



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: lisztiskola@lisztferenc.hodtav.hu



Javasolt irodalom	A Magyar Népzene Tára Népdalok (közreadja: Péczely Attila) Szabó Helga-Dobszay László: Ének-zene (emelt szintű tankönyv az általános iskolák 3-7. osztályai számára) Simon Tibor: <i>Kis növényhatározó rendszertani és ökológiai tájékoztatóval</i> , Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1994 Varga Zoltán: <i>Állatismeret</i> , Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1987. internet:
-------------------	---

Módszertani ajánlás

Időfelhasználás: a projekt szakaszos elvégzése ajánlott, mert így jobban számíthatunk a tanulók egyéni kutatómunkájára.

Tér-terem elrendezés: a terem legyen alkalmas kiscsoportban ülésre, pármunkára, tágas és alkalmas legyen minden típusú munkaforma kivitelezésére.

Iskolán kívüli helyszín: adott tájvédelmi körzet, erdő, vízpart, erdei iskola

Eszközök: filctoll, író- és rajzeszköz, kottapapír, hangszerek: hegedű, furulya, klarinét, fuvola, ritmushangszerek, A/4 -es lapok, plakát papír, számítógépek, internetkapcsolat,füzet-„projektnapló”

Csoportok: a tanulók párokban, kiscsoportokban, illetve egész csoportban dolgoznak.

Differenciálási javaslat

A foglalkozást nem csak tanórai keretben kell megtartani, hiszen a gyerekek érdeklődési szintje eltérő. Célszerű az évfolyam környezeti kérdések iránt érdeklődő tanulóit megnyerni a téma bevezetéséhez, népszerűsítéséhez, akik társaikat segítik, lelkesítik a munkavégzés során. Természetesen a folyamat menetében mindvégig szükség van tanári támogatására is. A kevésbé motivált, vagy tanulási, szociális hátrányokkal küzdő diákok számára választási lehetőséget kell adni a számukra leginkább megfelelő programokban való részvételre.

Szervezésével kapcsolatos javaslatok

A téma feldolgozására többféle választási lehetőséget is biztosítunk. A tanulók sajátosságait és kreativitását figyelembe véve helyezzük át szükség esetén a hangsúlyokat pl. a helyi viszonyok feltérképezésére, információszerzésre, szervezési javaslatokra vagy illusztrációk



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: lisztiskola@lisztferenc.hodtav.hu



elkészítésére, valamint a színvonalas hangszerjátékra és az improvizációra. Külön figyelmet kap a néptáncprodukció.

Javaslatok az értékeléssel kapcsolatban

A projekt egyik célja a felelősségteljes, tudatos és folyamatos munka és az abban való aktív részvétel. Az értékelési mód ezzel szorosan összefügg, hiszen a folyamatok kizárólag egymás munkájára épülve végezhetők el eredményesen. Ezért a projektben kitűzött szakmai és szociális cél egymástól elválaszthatatlan. A pedagógus segítő, irányító tevékenységével a tanulók közösen alakítják ki a megvalósítható, elvégzendő feladatokat, és közösen is értékelik azok megvalósulását.

Értékelési ajánlás

Szóbeli értékelés tanár-diák viszonylatban

Önértékelés

Fontos értékelési szempont a munkában való aktív és támogató részvétel, valamint a létrehozott produktum/projektnapló



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: lisztiskola@lisztferenc.hodtav.hu



1. foglalkozás

ELŐKÉSZÍTÉS AZ ISKOLÁBAN

Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/Fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek
Kutatómunka: A tanár meghatározza a feladatot. A tanulók térképet készítenek a népdalgyűjtő helyekről a megyénkben 10 perc	IKT eszközök tudás fejlesztése Autentikus szövegek feldolgozása	Az egész csoport együtt – magyarázat	Számítógépek, könyvek Csomagolópapír,, számítógép:
Magyar népdalok csoportosítása témák szerint: növények, állatok, víz, időjárás, évszakok 20 perc	Figyelem Érdeklődés Problémaérzékenység Tolerancia Együttműködési készség Felelősségvállalás	Csoportmunka	Táblázat a mellékletben 1. sz. melléklet
A kutatómunka összegzése A gyerekek beszámolnak egymásnak kutatómunkájukról, összevetik megoldásaikat. Három csoportban dolgoznak: Egyik csoport a 3-4. osztályos tankönyvet vizsgálja, a másik az 5-6. osztályos tankönyveket, a harmadik csoport pedig a 7. osztályos tankönyvet. 15 perc	Figyelem Kommunikációs készség Fegyelem Információszerzés ismeretterjesztő szöveg segítségével	Egész csoport együtt	Megoldókulcs a mellékletben 2. sz. melléklet Tankönyv,



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: liztiskola@liztferenc.hodtav.hu



2. foglalkozás

ELŐKÉSZÍTÉS AZ ISKOLÁBAN

Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/Fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek
Népdalgyűjtők Péczy Attila 10 perc	Szókincs, kreativitás, kommunikáció		Csomagolópapír, filctoll
Népdalaink elemzésének átisméltlése 5 perc	Szókincs, kommunikáció	Frontális munka	Csomagolópapír, filctoll 3. sz. melléklet
A téma bevezetése A tanár elmagyarázza a munka célját, megvalósítását, célkitűzéseit, meghatározza a feladatokat. 5 perc	Figyelmes hallgatás Türelem Koncentráció	Frontális munka – magyarázat	
Új tartalom feldolgozása: Csongrád megyei népdal tanulása hallás után Zenehallgatás eredeti anyagról 20 perc	Kommunikációs készség Türelem Együttműködési készség Beszéértés fejlesztése bizonyos információ megszerzése céljából; Tiszta intonáció, szómagyarázat	Együtt a csoport	
Összefoglalás: dalcsokor összeállítása és éneklése 5 perc	Szókincs, tiszta éneklés, szövegmondás, problémaérzékenység	Kooperatív tanulás	Papír, íróeszköz



3. foglalkozás

AZ ERDEI ISKOLÁBAN

Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/Fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek
Csoportalakítás: A tanár röviden ismerteti a feladatokat. 5 perc	Figyelem	Egész csoport együtt	
Daltanítás: Sej, mi dolog ez, hogy a Tisza befagyott (Péczy-gyűjtés) 20 perc	Együttműködés Tolerancia Figyelem Olvasott szöveg tartalmának magyarázata	<u>Frontális</u>	Élő hang+ hanganyag
Csoporttalálkozó: Megadott helyről minden csoport egyszerre indul és megkeresi az új találkozóponzt (Pl. A parton a kiszáradt fánál.) Közben eszközök gyűjtése egy lehetséges zenekarhoz 15 perc	Közölt információra irányuló tartós figyelem: útvonal követése hallott információ alapján; Figyelem Kreativitás Szövegértés Kommunikáció Együttműködés	Az elkészült instrukciók a tanulókat önálló tevékenységre ösztönözik. A pedagógus dönti el, hogy az egyes csoportoknak mennyi segítségre van szükségük. Fontos azonban, hogy ez a tanári beavatkozás csak addig tartson, amíg az feltétlenül szükséges. Csoportmunka	
A Tisza megfigyelése: nincs befagyva 5 perc	Figyelem Véleményalkotás Kommunikáció	éneklőkör Együtt az egész csoport	



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: lizstiskola@lizstferenc.hodtav.hu



4. foglalkozás

AZ ERDEI ISKOLÁBAN

Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/Fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek
Adott dallamra új szöveg írása: az előző nap tanult dallamra 20 perc	Tolerancia Együttműködés Türelem Közölt információra irányuló tartós figyelem: szempontok megadása, pl. : legyen benne madár	Csoportmunka (3)	7. sz. Melléklet papír, íróeszköz
A csoportok bemutatják az alkotásokat 15 perc	Együttműködés Tájékozódás Figyelem Értékelés szempontjai Erkölcsei nevelés	Kooperatív munka	<u>Papír, toll</u>
A diákok beszámolnak társaiknak tapasztalataikról a megfigyelési szempontok alapján 10 perc	Figyelem Kommunikáció Szövegértés Információszerzés Szókincsbővítés		



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: lisztiskola@lisztferenc.hodtav.hu



5. foglalkozás

AZ ERDEI ISKOLÁBAN

Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/Fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek
Érzelmi ráhangolódás: Hallgassunk meg egy általunk ismert népdalt Kodály feldolgozásában! 5 perc	Empátia Kifejezőkészség Figyelem, fegyelem Belső hallás	Zenehallgatás IKT	8.sz.melléklet:CD
A hangszerelésről: adott dallamhoz harmóniás kíséret írása 20 perc	Együtműködés Tolerancia Belső hallás	Egyéni munka	Füzet, ceruza hangszerek
Zenekar alakítása 5 perc	Kreativitás Együtműködő képesség Tolerancia Kommunikáció Figyelem, koncentráció	Csoportok együttesen	hangszerek
Házi koncert és néptáncbemutató, majd táncház	Kreativitás Figyelem Koncentráció Együtműködés	Egyéni, páros és csoportmunka	Videokamera, kazetta



Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola
6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
Telefon/fax: 62 241-381
E-mail: liztiskola@liztferenc.hodtav.hu



6. foglalkozás

AZ ISKOLÁBAN

Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/Fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek
Tapasztalatok megosztása: beszélgetés, fotó, hangfelvétel. Stb. 30 perc	Véleményalkotás Kommunikáció Énkép, önismeret	Egyéni és csoportmunka	Videolejátszó, kazetta
Értékelés, önértékelés A csoportok önértékelést végeznek, mennyit sikerült megvalósítaniuk a tervekből, és mi maradt ki. 15 perc	<u>Komplex fejlesztés</u>	Egyéni munka	